

2. Ievlanov M., Vasilcova N., Neumyvakina O., Panforova I. Development of a method for solving the problem of IT product configuration analysis. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2022. Vol. 6. № 2. P. 6–19. DOI: 10.15587/1729-4061.2022.269133 (date of application: 26.02.2023).

3. Faitelson D., Heinrich R., Tyszberowicz Sh. From monolith to microservices: Supporting software architecture evolution by functional decomposition. *Software Engineering Aspects of Continuous Development and New Paradigms of Software Production and Deployment*: In 5th International Conference on Model-Driven Engineering and Software Development, MODELSWARD 2017. P. 435–442. DOI: 10.5220/0006206204350442 (date of application: 26.02.2023).

4. Wierzchoń S., Kłopotek M. Modern Algorithms of Cluster Analysis: monography. Springer International Publishing, 2019. 421 p. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-319-69308-8> (date of application: 26.02.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-303-6-50>

Коломієць Ю. Ю.,

доктор юридичних наук, доцент,

в. о. завідувача кафедри кримінального права

Національного університету «Одеська юридична академія»

м. Одеса, Україна

БІОТЕХНОКРАТИЧНА ІДЕОЛОГІЯ: ВІД НООСФЕРИ ДО ТЕХНОСФЕРИ

У XXI столітті інформаційні технології охопили більшу частину людства. Світ змінюється, а разом з ним і взаємовідносини людини з Природою. Науковці з різних країн, різних сфер знання звертають увагу на те, що «якщо спочатку людина була рабом природи, потім рабом держави, національної єдності й класів, то тепер вона стає рабом техніки, в яку непомітно перетворюється і сама людина» [1]. Проблема сучасного суспільства полягає не в тому, що ліберально-буржуазна і соціалістична ідеологія по черзі змінюють одна одну, а в тому, що, встановивши панування над природою за допомогою техніки, людина, не помічаючи цього, поневолила саму себе. З цього приводу Г. Маркузе писав: «Те, що я прагну продемонструвати, полягає в тому, що наука на підставі своїх власних методів і понять проєктує і підтримує універсум,

в якому панування над природою залишається тісно пов'язаним з пануванням над людиною. ... Науково визначена і перероблена, природа в новому світлі постає в технічному апараті виробництва і руйнування, яке зберігає і поліпшує життя індивідів і одночасно підпорядковує їх господарям цього апарату» [2, с. 57–58]. Юрген Габермас у своїй роботі «Техніка і наука як «ідеологія» зробив таке припущення: «Поняття технічного розуму, можливо, само є ідеологією. Не тільки застосування цього розуму, але вже сама техніка є пануванням (над природою і людиною) – пануванням методичним, науковим, розрахованим і розважливим» [2, с. 52].

На сучасному етапі розвитку людства відносини між людиною та Природою обумовлені технократичною ідеологією. Основною ідеєю технократичної ідеології є вплив на суспільство за допомогою методів управління технікою і технологією. Названі методи в сукупності являють собою добре продуману, злагоджену систему і використовуються з однією лише метою – досягнення максимального прибутку при мінімумі витрат (ймовірність помилок теж мінімальна). Застосування методів управління технікою і технологією до людини веде суспільство до інволюції. Наприклад, метод формалізації, який широко використовується при проектуванні різних технологій, призвів до спрощення. Суспільством почали керувати за допомогою гучних безглузких гасел, універсальних теорій, грубих антитез. Глибокі теоретичні висновки, засновані на емпіричних фактах, змінилися більш-менш переконливими твердженнями.

Метод переконання, розрахований на думаючих людей, поступився місцем методам психотехнічної та біотехнічної маніпуляції поведінкою людини. Припущення Ю. Габермаса про те, що «біотехнічне втручання в ендокринну систему управління і справжнє втручання в генетичну передачу спадкової інформації можуть в майбутньому привести до ще глибшого контролю за поведінкою» [2, с. 109], певною мірою вже стали реальністю. Впровадження даного методу може призвести до того, що відпаде необхідність в юридичній науці. Досить буде один раз створити й закріпити в нормативно-правових актах правила поведінки, розраховані на вже сформоване «нелюдське» технократичне суспільство.

Про зміни в суспільстві, які відбуваються під впливом технологічного процесу, К. Маркс писав: «Всі застигли, заіржавілі відносини, разом з супутніми їм, століттями освяченими уявленнями та поглядами, руйнуються, все, що виникає знову виявляється застарілим, перш ніж встигає заkostenіти. Все станове і застійне зникає, все священне опоганюється ...» [3, с. 106]. Карл Маркс щиро вірив у позитивну роль всього революційного і прогресивного. Вірив у те,

що за допомогою техніки можна створити умови для гармонійного розвитку особистості. Всупереч його очікуванням технологічний прогрес призвів до знеособлення людини. Власників комп'ютерних мереж, виробників комп'ютерних програм та інших суб'єктів, які перейняли технологічні методи управління суспільством, людина цікавить не як особистість, а як одиниця, здатна цілюще вплинути на розвиток техніки, принести максимальний прибуток при мінімумі витрат.

На питання про справедливість, добро і зло, підлість й шляхетність, чесність і обман, нерівність та єдність не вистачає часу. Не розмірковуючи про сутність буття, людина перетворилася на активну деталь єдиного механізму, яку в разі потреби можна легко замінити. Як справедливо зауважив Ю.Габермас, «у технократичній свідомості відбивається не розрив морального взаємозв'язку, а витіснення «моральності» взагалі як категорії життєвих відносин» [2, с. 101]. Забувши про саму себе, людина запустила механізм самознищення. Навіть власники великих капіталів виявилися в стані незадоволеності через те, що змушені користуватися етикою боротьби за успіх, долати тиск статусної конкуренції, і все це для того, щоб задовольняти свої потреби ними ж виробленими сурогатами.

Такий внутрішній стан призвів до використання ще однієї групи методів управління людьми – методів заперечення і нападу. Безнадія, душевна порожнеча і безсилия створюють життя, засноване на запереченні. Висловлювання К. Ясперса з цього приводу, зроблені в минулому столітті, досі відповідають дійсності. За словами вченого, всі нещастя в сучасному суспільстві покладаються на якийсь фантом, назву якому знаходять або серед історичних утворень, що відкрилися колись теоретичному пізнанню, – у всьому винен капіталізм, лібералізм, марксизм, християнство і т. ін., або серед нездатних чинити опір представників окремих груп, які стають козлами відпущення, – у всьому винні євреї, німці та т. ін. [4, с. 148–149].

Перед політиками й вченими вже не стоїть завдання розв'язання реальних проблем, досить навчитися критикувати інших для того, щоб показати себе і досягти своїх цілей. На жаль, твердження про те, що якщо людина нічого собою не являє, вона принаймні «анти-», вже не викликає подиву. Ми звикли критикувати все і всіх і нічого не робити. Ми опинилися під впливом ідеології примітивного типу, яка спрямована на створення спрощеної системи цінностей, що дозволяють технологічно маніпулювати свідомістю.

Існує думка, що В. І. Вернадський вірив у науку й покладався на неї й, з погляду сьогодення, помилився: «... ідеал В. І. Вернадського не здійснився, він (як і К. Маркса) виявився утопічним», омріяна

В. І. Вернадським «гармонія ноосфери» насправді обернулася нерозв'язними системно-глобальними проблемами» [5]. Якщо виходити з того, що наука є не просто сукупністю накопичених знань, її функція проявляється в пізнанні світу з метою отримання правдивої інформації про нього з тим, щоб згодом ця інформація стала загальнозначущою, то віра В. І. Вернадського в науку є цілком обґрунтованою. Створюючи цілісне уявлення про світ, науковці можуть запропонувати різні сценарні виходи з сучасної цивілізаційної кризи, підвести еволюцію сучасного світу до «сингулярної точки історії», результатом якої може бути як глобальна катастрофа, так і глобальна самоорганізація.

У зв'язку з тим, що від всесвітньої комп'ютеризації та пов'язаних з нею технологічних процесів відмовитися вже неможливо, подальше існування людства залежить від поступового впровадження нової ідеології, яка могла б називатися біотехнократичною. Згідно з біотехнократичною ідеологією, подальший розвиток технологій має ґрунтуватися на ідеї про розумність людини, яка здатна досягти гармонії у взаєминах з Природою і самою собою. Техніка при цьому має сприйматися як інструмент для отримання та обробки інформації, створення безпечних та комфортних умов життя людини, збереження навколишнього природного середовища. При цьому не можна допускати створення штучного інтелекту на підставі біонічних досліджень.

За словами фахівців, що досліджують інформатику природи: «В рамках програмно-прагматичного напрямку здійснюється створення програм, за допомогою яких можна було б вирішити ті завдання, вирішення яких до цього вважалося виключно прерогативою людини... Але при цьому спосіб вирішення створюється не на основі природних інтелектуальних структур організму людини (мозку), а на основі вироблення різних формальних процедур вирішення таких завдань» [6, с. 17]. В рамках біонічного напрямку розглядаються проблеми штучного відтворення тих структур та процесів, які характерні для живого людського мозку, та які лежать в основі процесів вирішення завдань людиною. Цей напрямок передбачає, що структура обчислювальних пристроїв стане подібною до тих структур, які формуються в процесі навчання в людському мозку [6, с. 18].

Біонічний напрямок дослідження штучного інтелекту нагадує створення ядерної енергії, яка принесла людству як користь, так і неймовірну шкоду. Якщо штучний інтелект почне самостійно вчитися, якщо цей процес вийде з під контролю людини, у світі може з'явитися монстр, який увібрав в себе усі негативні прояви людської натури, усе «сміття», яке неконтрольовано зливається в Інтернет.

Список використаних джерел:

1. Негодаев И. А. Философия техники. Библиотека «Полка букиниста». URL: <http://www.vuzlib.su/beta3/html/1/26390/>
2. Хабермас Ю. Техника и наука как «идеология» / пер. с нем. М. Л. Хорькова. Москва : Праксис, 2007. 208 с.
3. Маркс К. Сочинения : в 39 томах / Маркс К., Энгельс Ф. Москва : Издательство политической литературы, 1955. Т. 3. 650 с.
4. Ясперс К. Смысл и назначение истории: пер. с нем. Москва : Политиздат, 1991. 527 с.
5. Філософська думка в Україні: Біобібліографічний словник. Київ, 2002. С. 30–33. URL: <http://litopys.org.ua/fdm/fdm78.htm>
6. Тесля Ю. Н. Введение в информатику природы : монография. Киев: Маклаут, 2010. 255 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-303-6-51>

Лісовець С. М.,

кандидат технічних наук, доцент,

завідувач кафедри автоматизованого управління

технологічними процесами

Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського

м. Київ, Україна

ВИКОРИСТАННЯ МОВИ ПРОГРАМУВАННЯ C# ДЛЯ ДОСТУПУ ДО БАЗ ДАНИХ MICROSOFT SQL SERVER

Бази даних, які використовують мову структурованих запитів Structured Query Language (SQL), є надійним засобом для зберігання даних різного призначення і розміру, які можуть бути представлені в різних форматах. Для доступу до таких SQL-баз використовуються системи керування базами даних різних розробників, найбільш відомими з яких є IBM DB2, Microsoft SQL Server, MySQL, Oracle, PostgreSQL і деякі інші. Серед них, зокрема, однією з провідних систем керування базами даних є Microsoft SQL Server.

Із Microsoft SQL Server тісно інтегрована програма Microsoft SQL Server Management Studio, яка дозволяє швидко і дуже зручно створювати бази даних, таблиці, курсори, функції і інші елементи баз даних. Але для доступу до баз даних зі сторони клієнтів така програма не підходить через неможливість створення зручного інтерфейсу